

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04

21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24

00-503 W A R S Z A W A

TELEFAX: 29-40-89

BS/89/72/93

ZAUFANIE DO POLITYKÓW W CZERWCU '93

Komunikat z badań

Warszawa, czerwiec 1993 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

ZAUFIANIE DO POLITYKÓW W CZERWCU '93

◆ Polityczna burza, która przetoczyła się nad Polską, przybliżyła społeczeństwu postaci czołowych polityków. Nastąpiła też większa polaryzacja opinii.

◆ Politykami cieszącymi się największym zaufaniem respondentów są nadal: Krzysztof Skubiszewski, Hanna Suchocka i Jacek Kuroń. Zaufanie do ministra pracy i polityki socjalnej Jacka Kuronia w ostatnim okresie znacznie jednak zmalało.

◆ Wielu polityków po ostatnich wydarzeniach nie utraciło zaufania, jakim byli darzeni, a niektórzy nawet znacznie powiększyli liczbę swoich zwolenników - najbardziej Tadeusz Zieliński. Prezydent Lech Wałęsa odzyskał zaufanie stracone w ostatnim półroczu. Zyskali także liderzy związkowi - Marian Krzaklewski oraz Ewa Spychalska.

◆ Nadal zmniejsza się liczba osób deklarujących zaufanie do Jarosława Kaczyńskiego, zajmującego pierwszą pozycję wśród polityków budzących największą nieufność.

Ostatnie dwa miesiące obfitowały w burzliwe wydarzenia na polskiej scenie politycznej: strajki sfery budżetowej, groźba ogłoszenia przez NSZZ "Solidarność" strajku generalnego, wotum nieufności dla rządu, rozwiązanie parlamentu, rozpisanie nowych wyborów.

Wydarzenia te wpłynęły zapewne na odnotowane w czerwcowym badaniu CBOS¹ zmiany, jakie zaszły w ustabilizowanej od pewnego czasu opinii o czołowych postaciach życia politycznego.

Efektom wspomnianych wydarzeń jest także zwrócenie baczniejszej uwagi opinii publicznej na świat polityki. W porównaniu z wynikami badań kwietniowych zmalał odsetek respondentów nie znających poszczególnych polityków, o których pytaliśmy w sondażu, oraz zmniejszyła się grupa osób deklarujących wobec nich obojętność.

Komu ufamy?

Pozycję lidera w rankingu polityków zajął w czerwcu minister spraw zagranicznych **Krzysztof Skubiszewski**. Uzyskał on także pierwsze miejsce pod względem średniej ocen (3.1)². Oznacza to, że niewiele osób deklaruje wobec niego nieufność (4%), a ci, którzy obdarzają go zaufaniem, często określają je jako wysokie.

Nie zmieniła się - w porównaniu z wynikami kwietniowymi - ocena znajdującej się nadal na drugiej pozycji premier **Hanny Suchockiej**.

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia" (36) - sondaż przeprowadzony w dniach 11-14 czerwca 1993 roku na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1086).

² Zaletą średnich ocen jest możliwość bezpośredniego porównywania ich wartości; przy obliczaniu uwzględnia się odpowiedzi tylko tych respondentów, którzy deklarowali, że znają danego polityka. Określając stopień zaufania do poszczególnych postaci życia politycznego, badani posługiwali się skalą ocen od - 5 do + 5 (- 5 oznaczało głęboką nieufność, 0 - obojętność, a + 5 pełne zaufanie).

Tabela 1

Politycy	Odsetek respondentów deklarujących:				Średnia ocen
	zaufanie	nieufność	obojętność	nie zna	
K. Skubiszewski	78	4	9	9	3.1
H. Suchocka	74	14	11	1	2.2
J. Kuroń	67	20	11	1	1.3
W. Pawlak	64	7	18	11	1.9
T. Mazowiecki	62	18	18	1	1.2
L. Wałęsa	52	29	18	0	0.6
M. Krzaklewski	52	14	17	16	1.3
T. Zieliński	48	5	13	33	2.4
E. Spychalska	41	8	17	33	1.3
J.K. Bielecki	40	31	22	6	0.1
A. Kwaśniewski	39	21	20	18	0.4
B. Geremek	39	24	23	12	0.4
J. Onyszkiewicz	36	8	20	35	1.4
L. Balcerowicz	36	41	17	6	-0.4
L. Moczulski	35	36	22	6	-0.3
J. Olszewski	33	38	22	7	-0.4
G. Janowski	31	22	19	28	0.1
W. Chrzanowski	30	32	21	16	-0.3
R. Bugaj	28	11	18	43	0.9
J. Lewandowski	24	28	15	32	-0.4
A. Lepper	20	23	14	42	-0.6
J.M. Rokita	20	22	22	35	-0.3
A. Hall	17	23	19	39	-0.6
J. Ślisz	17	10	19	53	0.2
H. Goryszewski	17	33	17	32	-1.2
A. Macierewicz	16	35	19	28	-1.3
J. Kaczyński	15	63	15	5	-2.2
M. Wachowski	14	32	20	32	-1.3
Z. Romaszewski	12	14	17	56	-0.2
P. Łączkowski	11	8	15	65	-0.1
J. Lopuszański	9	30	13	47	-1.8
M. Jurek	7	25	12	56	-1.9

Opinie o trzecim polityku z tradycyjnej już czołówki rankingu - **Jacku Kuroniu** - w czerwcu znacznie się pogorszyły. Stracił zajmowaną w kwietniu pozycję lidera, a ponadto odsetek osób darzących go zaufaniem jest najniższy z dotychczas odnotowanych. Może być to związane z zajęciem przez ministra Kuronia stanowiskiem w sprawie nowej ustawy emerytalnej. Wskazywałyby na to największy w porównaniu z wynikami sondażu marcowego³ spadek liczby osób deklarujących zaufanie do tego polityka wśród respondentów w grupie wiekowej powyżej 65 lat. Kuroń stracił także zaufanie znacznej części inteligencji i pracowników umysłowych niższego szczebla⁴. Prawdopodobnie zaważył tu konflikt w sprawach płacowych z pracownikami sfery budżetowej.

Najbardziej (o 11 punktów procentowych) wzrosło zaufanie do rzecznika praw obywatelskich **Tadeusza Zielińskiego**. Profesor Zieliński uzyskał też najlepszą po ministrze Skubiszewskim średnią ocen (2.4). Nie jest to zaskakujące, jeżeli weźmiemy pod uwagę wyniki dotychczasowych badań dotyczących urzędu i osoby rzecznika praw obywatelskich⁵. Wzrost zaufania do obecnego rzecznika w pewnym stopniu związany jest także z większą popularnością tego polityka.

Prezydent **Lech Wałęsa** odzyskał stracone w ostatnim półroczu zaufanie. Grupa osób ufających mu jest obecnie większa o 5 punktów procentowych, natomiast odsetek deklarujących brak zaufania zmalał o 9 punktów. Wzrosła także średnia ocen L. Wałęsy. Wzrost zaufania do prezydenta wynika - jak się wydaje - z podejmowanych przez niego ostatnio działań, m.in. rozwiązania parlamentu. W porównaniu z marcem L. Wałęsa zyskał przede wszystkim u młodszych badanych, mieszkańców mniejszych miejscowości oraz respondentów z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

³ Komunikat CBOS "Zaufanie do polityków", marzec '93.

⁴ Szczegółowe zróżnicowanie przedstawiono w tabelach aneksowych.

⁵ "Społeczeństwo o Urzędzie Rzecznika Praw Obywatelskich" - komunikat z badań CBOS, maj 1993 r.

Więszym zaufaniem cieszą się także politycy i działacze opozycyjni wobec rządu Hanny Suchockiej. Najbardziej zyskali przywódcy związkowi: **Marian Krzaklewski** i **Ewa Spychalska** oraz lider Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej **Aleksander Kwaśniewski**. Jednakże średnie ocen tych polityków tylko nieznacznie wzrosły w porównaniu z odnotowanymi w kwietniu. Wynika to stąd, że część respondentów, wyrażających dotąd obojętność i nie znających tych postaci, obecnie określiła swój stosunek do nich, dzieląc się w zasadzie zgodnie z dotychczasowymi proporcjami na zwolenników i przeciwników. Nastąpiła polaryzacja opinii.

Największe zaufanie do Mariana Krzaklewskiego mają robotnicy niewykwalifikowani. Dużym zaufaniem obdarza go także kadra kierownicza i inteligencja oraz respondenci, w których rodzinach dochód przypadający na osobę kształtuje się na średnim poziomie. Wśród ufających Ewie Spychalskiej są badani osiągający wyższe dochody niż zwolennicy Krzaklewskiego. Przewodnicząca OPZZ budzi także duże zaufanie osób nie uczestniczących w praktykach religijnych. Aleksandrowi Kwaśniewskiemu ufa 50% badanych z wyższym wykształceniem. Dużym zaufaniem darzą go także rolnicy.

Jacek Kuroń nie jest jedynym członkiem rządu, którego notowania się pogorszyły. Zmalało także zaufanie do ministra Jana Krzysztofa Bieleckiego - odsetek respondentów obdarzających go zaufaniem zmniejszył się o 6 punktów procentowych, a o 10 wzrósł deklarujących nieufność. Najbardziej nie ufają J.K. Bieleckiemu rolnicy. Odsetek deklarujących nieufność wobec ministra Bieleckiego wzrasta wraz ze spadkiem dochodów przypadających na jedną osobę w rodzinie oraz obniżaniem się poziomu wykształcenia.

Pozostali członkowie rządu zyskali w opinii społecznej - wzrósł odsetek respondentów deklarujących do nich zaufanie (wzrosło także deklarowane w czerwcu poparcie dla rządu⁶), chociaż zwiększyła się także, lecz w mniejszym stopniu, liczba osób deklarujących nieufność.

Ponadto w ostatnim okresie ministrowie stali się bardziej znani opinii publicznej. Politykiem, którego nie zna nadal najwięcej badanych (65%) jest wicepremier **Paweł Łączkowski**.

⁶ Komunikat na temat stosunku do rządu ukaże się w najbliższym czasie.

Tabela 2

Politycy	Odsetek deklarujących zaufanie wg terminów badań :											
	I '92	III	V	VII	IX	X	XI	I '93	II	III	IV	VI
K. Skubiszewski	80	79	77	77	73	76	78	76	72	75	70	76
H. Suchocka	-	-	-	65	77	79	82	77	71	77	73	74
J. Kuroń	87	86	84	88	83	81	82	80	74	74	75	67
W. Pawlak	24	23	25	73	61	58	62	62	57	59	58	64
T. Mazowiecki	65	49	54	59	58	64	68	67	63	58	64	62
L. Wałęsa	63	51	48	52	47	49	52	50	43	44	47	52
M. Krzaklewski	41	36	37	39	35	34	37	45	-	45	43	52
T. Zieliński	-	-	-	-	-	-	26	37	-	33	37	48
E. Spychalska	-	22	26	28	31	30	29	33	-	32	34	41
J. K. Bielecki	58	43	41	46	39	42	47	43	44	44	46	40
A. Kwaśniewski	32	29	28	31	26	26	26	28	29	28	31	39
B. Geremek	59	52	44	46	39	40	43	40	-	40	41	39
J. Onyszkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	37	-	33	33	36
L. Balcerowicz	42	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-	36
L. Moczulski	45	33	39	38	35	34	39	38	35	31	40	35
J. Olszewski	75	61	52	32	30	30	34	31	33	29	28	33
G. Janowski	39	36	26	32	30	32	30	31	-	29	-	31
W. Chrzanowski	34	30	25	35	32	31	29	32	-	30	27	30
R. Bugaj	-	21	-	-	-	-	-	-	28	-	-	28
J. Lewandowski	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-	21	24
A. Lepper	-	-	-	14	14	12	13	15	-	18	20	20
J. M. Rokita	-	-	-	-	18	21	20	22	-	20	19	20
A. Hall	-	-	-	-	-	16	13	18	-	16	18	17
J. Ślisz	20	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
H. Goryszewski	-	-	-	9	10	13	13	12	11	13	13	17
A. Macierewicz	10	10	11	14	13	15	15	12	13	15	13	16
J. Kaczyński	21	22	23	17	17	19	15	17	18	15	17	15
M. Wachowski	-	-	8	-	-	-	-	-	13	17	17	14
Z. Romaszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
P. Łączkowski	-	-	-	5	6	5	-	9	-	8	7	11
J. Łopuszański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
M. Jurek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7

Komu nie ufamy?

W rankingu polityków budzących największą nieufność nadal przoduje **Jarosław Kaczyński**. Lider PC jest politykiem powszechnie znanym (tylko 5% respondentów stwierdziło, że go nie zna) i wzbudzającym silne emocje (18% badanych spośród znających go ma do niego stosunek obojętny). Z porównania danych wynika, że systematycznie zmniejsza się liczba osób deklarujących zaufanie do Kaczyńskiego, maleje także jego średnia ocen.

Jan Olszewski, towarzyszący tradycyjnie Kaczyńskiemu w gronie polityków wzbudzających nieufność, przesunął się z drugiej na trzecią pozycję. Większą nieufność niż Olszewski budzi obecnie wśród respondentów **Leszek Balcerowicz**, który po roku nieobecności został włączony do naszego rankingu. Jednakże obaj politycy uzyskali w tym miesiącu identyczne średnie ocen (- 0,4).

W celu opisanego sposobu postrzegania przez respondentów elity politycznej kraju zastosowaliśmy, podobnie jak w poprzednich badaniach, analizę czynnikową⁷. Jej wyniki dały w przybliżeniu obraz podobny do uzyskanego przed dwoma miesiącami. W myśleniu o głównych politykach dominują nadal dwa następujące wymiary porządkujące sposób ich postrzegania przez opinię publiczną, nazwane przez nas umownie:

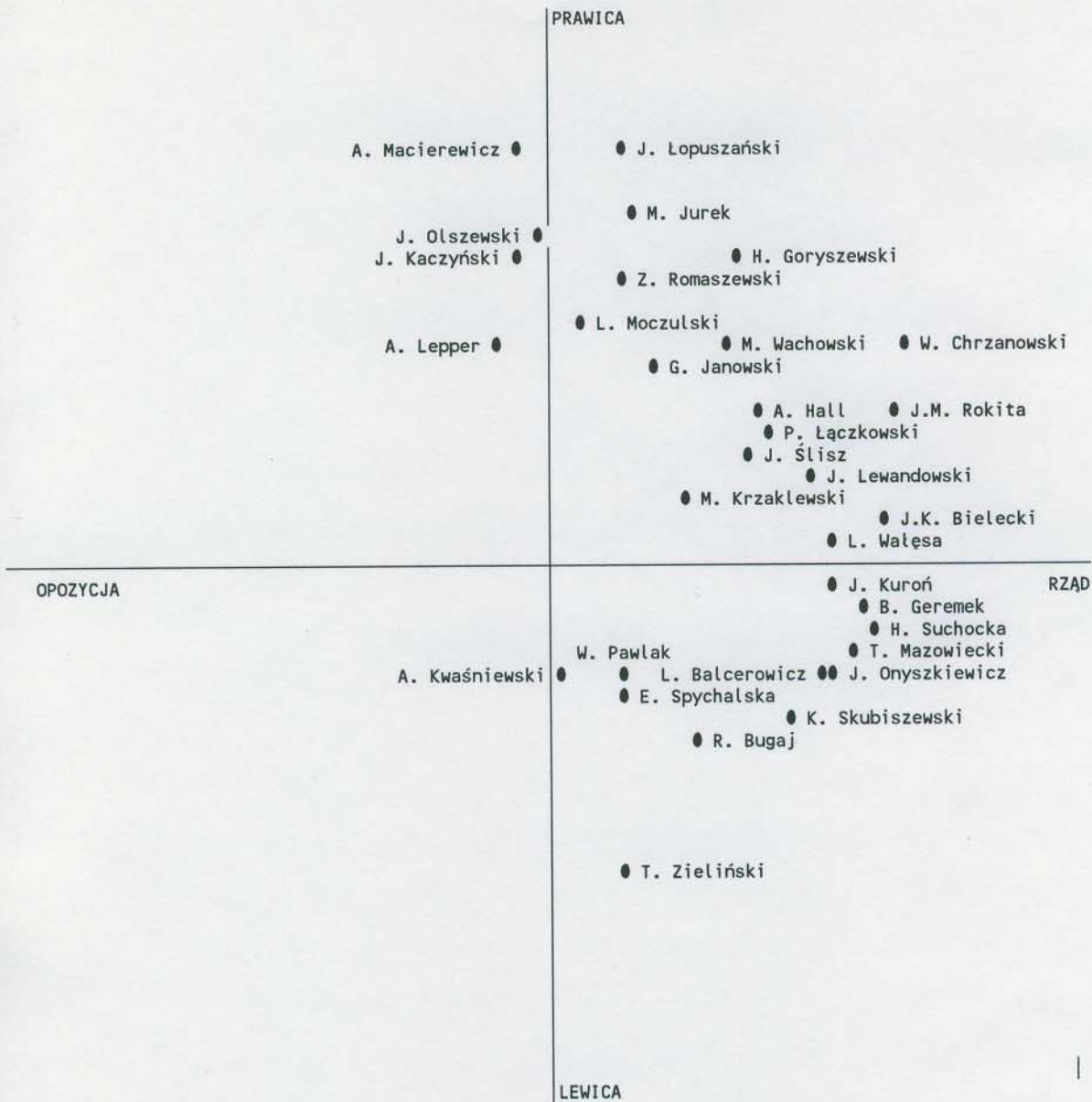
- ▶ rząd - opozycja
- ▶ prawica - lewica.

Wymiar rząd - opozycja (pozioma oś rysunku) jest określony z jednej strony przez stosunek do premier Hanny Suchockiej i Lecha Wałęsy, z drugiej zaś do Jarosława Kaczyńskiego, Jana Olszewskiego, Antoniego Macierewicza i Andrzeja Leppera. Politycy ci po ostatnich akcjach protestacyjnych powrócili na zajmowaną w marcu skrajną pozycję wobec Hanny Suchockiej.

Wymiar prawica - lewica (pionowa oś rysunku) jest określony przez stosunek do Jana Łopuszańskiego i Antoniego Macierewicza oraz innych polityków o wyraźnej prawicowej orientacji (M. Jurka, J. Olszewskiego, J. Kaczyńskiego, H. Goryszewskiego). Na przeciwnym biegunie podobnie jak w kwietniu znajdują się: Tadeusz Zieliński, Aleksander Kwaśniewski, Ewa Spychalska, Waldemar Pawlak oraz Ryszard Bugaj.

Takie usytuowanie nie świadczy jednak, że wszystkie wymienione osoby są uznawane za polityków lewicowych. Prawdopodobnie ich działalność ukierunkowana na obronę praw obywateli jest kojarzona z działaniami podejmowanymi przez szeroko rozumianą lewicę. Świadczy o tym chociażby obecność w tym gronie Tadeusza Zielińskiego.

⁷ Analizę czynnikową ograniczoną do dwóch czynników przeprowadzono metodą rotacji Varimax.

★

★

★

Wydarzenia polityczne, które miały miejsce między kwietniem a czerwcem, przyczyniły się do lepszego poznania czołowych polityków. Bardziej znane stały się nie tylko ich nazwiska, ale i głoszone poglądy, na co może wskazywać zmniejszenie się liczby respondentów deklarujących obojętność w stosunku do poszczególnych osób.

Odzyskał zaufanie społeczeństwa Lech Wałęsa, nieco stracił natomiast - Jacek Kuroń.

A N E K S

Tabela 1. Deklarowany stopień zaufania do J.K. Bieleckiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	31	22	41	6	1067
Płeć					
Mężczyźni	33	22	40	5	519
Kobiety	29	22	42	7	548
Wiek					
do 24 lat	28	26	36	10	124
25-34	31	25	37	6	157
35-44	25	23	49	2	241
45-54	32	21	47	0	150
55-64	37	17	42	4	195
65 lat i więcej	32	22	32	15	196
Miejsce zamieszkania					
Wieś	38	20	32	10	402
Miasto do 20 tys.	36	22	37	5	125
od 21 do 100 tys.	25	22	49	4	215
101-500 tys.	29	24	44	3	165
501 tys. i więcej mieszk.	21	24	50	4	161
Region					
Północny	30	24	45	2	116
Zachodni	31	20	46	4	120
Środkowozachodni	38	18	40	4	161
Środkowy	26	23	43	8	209
Wschodni	38	24	31	7	113
Południowo-wschodni	30	15	44	12	168
Południowo-zachodni	29	29	37	5	179
Wykształcenie					
Podstawowe	36	20	34	10	431
Zasadnicze zawodowe	36	19	40	5	267
Średnie	23	27	47	2	292
Wyższe	18	23	56	2	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	26	21	49	4	48
Prac. umysł. niż. szczebla	25	35	38	2	84
Pracownicy fiz. - umysł.	16	29	48	7	44
Robotnicy wykwalifikowani	31	19	49	1	124
Robotnicy niewykwalifik.	33	15	43	9	55
Rolnicy	39	23	26	12	76
Prywatni przedsiębiorcy	30	20	49	0	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	33	21	38	8	406
Uczniowie i studenci	23	13	51	13	39
Bezrobotni	34	25	36	4	96
Gospodynie domowe i inni	31	20	48	1	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	38	27	22	13	74
500 tys. - 999 tys.	37	20	34	8	253
1000 tys. - 1499 tys.	34	23	37	5	279
1500 tys. - 1999 tys.	25	29	42	4	168
2000 tys. i powyżej	26	19	53	3	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	37	19	36	9	513
Średnie	27	27	42	3	434
Dobre	20	15	59	6	118
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	27	20	47	7	72
Raz w tygodniu	32	20	43	6	638
Kilka razy w roku	30	26	38	6	270
W ogóle nie uczestniczy	31	29	33	7	86
Ocena kier. rozw. syt. w kraju					
Dobry kierunek	15	18	62	5	238
Zły kierunek	39	23	33	6	669
Trudno powiedzieć	22	24	44	10	160

Tabela 2. Deklarowany stopień zaufania do M. Krzaklewskiego

	Nieufność	Obo- jętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	14	17	52	16	1076
Płeć					
Mężczyźni	14	16	57	13	525
Kobiety	14	18	48	20	552
Wiek					
do 24 lat	9	21	44	25	125
25-34	13	19	52	16	158
35-44	16	22	53	10	241
45-54	18	13	64	5	152
55-64	12	16	57	15	197
65 lat i więcej	14	13	43	29	199
Miejsce zamieszkania					
Wieś	13	16	50	22	404
Miasto do 20 tys.	15	11	62	12	127
od 21 do 100 tys.	13	17	58	12	216
101-500 tys.	18	17	45	20	165
501 tys. i więcej mieszk.	13	27	51	9	165
Region					
Północny	14	13	62	12	116
Zachodni	22	20	49	10	120
Środkowozachodni	19	13	52	16	161
Środkowy	9	19	48	24	212
Wschodni	14	20	48	18	116
Południowo-wschodni	12	16	55	17	168
Południowo-zachodni	13	19	53	14	182
Wykształcenie					
Podstawowe	13	15	46	27	433
Zasadnicze zawodowe	15	18	55	12	270
Średnie	16	17	58	8	292
Wyższe	10	30	55	6	80
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	10	28	58	4	48
Prac.umysl.niż.szczebla	16	30	50	4	84
Pracownicy fiz.- umysl.	30	21	48	1	44
Robotnicy wykwalifikowani	16	19	54	11	125
Robotnicy niewykwalifik.	4	11	60	24	56
Rolnicy	13	22	49	16	76
Prywatni przedsiębiorcy	22	16	56	6	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	15	13	53	19	413
Uczniowie i studenci	9	23	52	16	39
Bezrobotni	7	15	43	35	96
Gospodynie domowe i inni	12	15	52	21	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	6	23	39	32	74
500 tys. - 999 tys.	17	17	45	21	257
1000 tys. - 1499 tys.	12	14	59	15	281
1500 tys. - 1999 tys.	15	18	57	10	172
2000 tys. i powyżej	16	21	52	10	206
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	14	52	19	518
Średnie	14	20	53	13	439
Dobre	13	19	50	19	117
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	22	50	17	72
Raz w tygodniu	14	16	52	17	645
Kilka razy w roku	14	16	55	15	271
W ogóle nie uczestniczy	16	27	42	15	86
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	14	21	51	14	238
Zły kierunek	15	15	54	16	676
Trudno powiedzieć	9	22	47	22	162

Tabela 3. Deklarowany stopień zaufania do J. Kuronia

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	20	11	67	1	1078
Płeć					
Mężczyźni	22	10	67	1	525
Kobiety	19	12	68	1	553
Wiek					
do 24 lat	17	17	66	0	126
25-34	15	15	70	0	158
35-44	21	8	70	0	241
45-54	18	11	72	0	151
55-64	23	12	63	2	198
65 lat i więcej	25	8	63	4	200
Miejsce zamieszkania					
Wieś	21	13	64	2	404
Miasto do 20 tys.	29	11	58	1	127
od 21 do 100 tys.	20	13	67	0	219
101-500 tys.	20	8	70	2	165
501 tys. i więcej mieszk.	12	8	80	0	164
Region					
Północny	27	11	61	1	116
Zachodni	27	9	64	1	120
Środkowozachodni	21	12	66	1	161
Środkowy	21	11	67	1	211
Wschodni	18	15	64	4	116
Południowo-wschodni	13	11	75	1	168
Południowo-zachodni	19	10	69	1	185
Wykształcenie					
Podstawowe	22	12	63	2	434
Zasadnicze zawodowe	19	9	72	0	270
Średnie	20	14	66	1	293
Wyższe	20	3	75	2	80
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	17	5	74	4	48
Prac.umysł.niż.szczebła	13	15	72	0	85
Pracownicy fiz.- umysł.	21	9	69	0	44
Robotnicy wykwalifikowani	20	19	61	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	10	12	78	0	56
Rolnicy	34	8	56	2	76
Prywatni przedsiębiorcy	18	6	76	0	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	22	7	68	2	414
Uczniowie i studenci	23	10	67	0	39
Bezrobotni	14	18	68	0	96
Gospodynie domowe i inni	19	17	64	1	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	24	22	52	2	74
500 tys. - 999 tys.	23	9	67	2	258
1000 tys. - 1499 tys.	19	14	66	1	280
1500 tys. - 1999 tys.	21	10	68	1	173
2000 tys. i powyżej	15	7	78	1	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	12	62	2	517
Średnie	18	11	71	1	440
Dobre	16	6	76	2	119
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	9	76	4	72
Raz w tygodniu	20	11	68	1	645
Kilka razy w roku	22	12	66	0	271
W ogóle nie uczestniczy	29	12	57	3	87
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	10	10	78	2	238
Zły kierunek	25	12	62	1	677
Trudno powiedzieć	14	10	73	2	163

Tabela 4. Deklarowany stopień zaufania do A. Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	22	20	40	18	1069
Płeć					
Mężczyźni	24	19	44	13	519
Kobiety	20	22	35	23	550
Wiek					
do 24 lat	19	23	32	25	124
25-34	18	27	37	18	158
35-44	27	24	37	11	240
45-54	14	16	59	10	149
55-64	24	19	40	16	195
65 lat i więcej	22	12	35	31	199
Miejsce zamieszkania					
Wieś	15	23	38	24	404
Miasto do 20 tys.	19	18	49	14	127
od 21 do 100 tys.	25	20	43	12	211
101-500 tys.	28	12	43	17	165
501 tys. i więcej mieszk.	28	27	30	15	162
Region					
Północny	28	17	43	12	116
Zachodni	14	23	51	12	120
Środkowozachodni	23	16	41	19	161
Środkowy	28	17	28	27	210
Wschodni	16	23	43	17	116
Południowo-wschodni	19	24	37	20	168
Południowo-zachodni	20	23	44	13	178
Wykształcenie					
Podstawowe	16	18	36	29	433
Zasadnicze zawodowe	24	23	39	14	267
Średnie	27	21	43	9	292
Wyższe	22	23	50	5	77
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	26	29	40	4	47
Prac.umysł.niż.szczebła	25	30	37	7	84
Pracownicy fiz.- umysł.	35	17	30	18	44
Robotnicy wykwalifikowani	18	33	38	11	124
Robotnicy niewykwalifik.	21	13	44	23	55
Rolnicy	14	18	46	22	76
Prywatni przedsiębiorcy	41	13	42	5	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	23	14	43	20	411
Uczniowie i studenci	14	26	42	18	39
Bezrobotni	14	24	29	34	96
Gospodynie domowe i inni	22	24	33	21	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	14	19	33	33	74
500 tys. - 999 tys.	21	21	38	20	256
1000 tys. - 1499 tys.	22	25	34	18	277
1500 tys. - 1999 tys.	24	19	45	12	170
2000 tys. i powyżej	25	17	46	12	205
Ocena własnych war. mater.					
Złe	21	18	40	21	515
Średnie	21	24	40	15	435
Dobre	23	19	41	17	117
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	28	16	38	19	72
Raz w tygodniu	24	22	34	20	640
Kilka razy w roku	17	20	49	14	271
W ogóle nie uczestniczy	16	16	54	14	84
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	29	23	32	15	237
Zły kierunek	19	19	45	18	671
Trudno powiedzieć	22	24	30	24	161

Tabela 5. Deklarowany stopień zaufania do E. Spychalskiej

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	8	18	41	33	1074
Płeć					
Mężczyźni	8	18	45	28	523
Kobiety	8	17	38	37	551
Wiek					
do 24 lat	3	20	25	53	125
25-34	7	24	32	37	158
35-44	9	22	42	27	240
45-54	9	11	62	18	152
55-64	11	16	46	28	197
65 lat i więcej	9	13	39	40	197
Miejsce zamieszkania					
Wieś	6	17	39	38	404
Miasto do 20 tys.	7	16	52	26	127
od 21 do 100 tys.	4	23	46	28	213
101-500 tys.	15	19	38	28	165
501 tys. i więcej mieszk.	12	13	36	39	165
Region					
Północny	14	18	47	21	116
Zachodni	7	18	49	25	120
Środkowozachodni	7	11	44	37	161
Środkowy	9	17	30	45	212
Wschodni	4	14	43	39	116
Południowo-wschodni	7	19	40	34	168
Południowo-zachodni	9	24	45	22	179
Wykształcenie					
Podstawowe	6	15	38	41	432
Zasadnicze zawodowe	9	20	39	33	269
Średnie	10	17	47	26	292
Wyższe	11	26	47	16	80
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	13	28	41	19	48
Prac. umysł. niż. szczebla	8	22	45	24	84
Pracownicy fiz.- umysł.	7	18	41	34	44
Robotnicy wykwalifikowani	5	17	49	30	125
Robotnicy niewykwalifik.	5	20	38	37	55
Rolnicy	4	21	42	33	76
Prywatni przedsiębiorcy	19	16	47	17	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	12	13	44	31	412
Uczniowie i studenci	0	27	19	54	39
Bezrobotni	3	20	26	50	96
Gospodynie domowe i inni	4	19	38	39	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	6	16	31	48	74
500 tys. - 999 tys.	7	21	36	36	257
1000 tys. - 1499 tys.	7	16	43	33	280
1500 tys. - 1999 tys.	12	17	41	29	171
2000 tys. i powyżej	9	18	48	25	205
Ocena własnych war. mater.					
Złe	9	15	40	37	518
Średnie	6	20	43	30	438
Dobre	11	22	40	26	115
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	14	11	40	35	72
Raz w tygodniu	8	17	41	34	642
Kilka razy w roku	8	21	40	31	271
W ogóle nie uczestniczy	6	15	52	27	86
Ocena kier. rozw. syt. w kraju					
Dobry kierunek	12	18	41	29	238
Zły kierunek	7	17	42	34	673
Trudno powiedzieć	8	19	40	34	162

Tabela 6. Deklarowany stopień zaufania do L. Wałęsy

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	29	18	52	0	1076
Płeć					
Mężczyźni	28	16	55	0	523
Kobiety	30	19	50	0	552
Wiek					
do 24 lat	31	16	53	0	126
25-34	34	18	48	0	158
35-44	26	20	54	0	241
45-54	30	15	55	0	150
55-64	26	17	56	1	198
65 lat i więcej	32	17	50	1	199
Miejsce zamieszkania					
Wies	33	17	49	0	404
Miasto do 20 tys.	25	14	60	1	127
od 21 do 100 tys.	29	21	50	0	218
101-500 tys.	28	16	55	1	165
501 tys. i więcej mieszk.	25	20	55	0	163
Region					
Północny	23	23	54	0	116
Zachodni	38	13	48	1	120
Środkowozachodni	29	12	59	0	161
Środkowy	28	21	51	0	211
Wschodni	37	22	41	1	116
Południowo-wschodni	23	15	61	0	168
Południowo-zachodni	31	19	49	1	183
Wykształcenie					
Podstawowe	33	21	46	1	433
Zasadnicze zawodowe	29	13	58	0	269
Średnie	24	16	60	0	293
Wyższe	32	21	45	2	80
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	31	17	48	4	48
Prac.umysł.niż.szczebła	26	24	50	0	85
Pracownicy fiz.- umysł.	26	10	64	0	44
Robotnicy wykwalifikowani	31	25	44	0	124
Robotnicy niewykwalifik.	21	17	62	0	56
Rolnicy	37	12	52	0	76
Prywatni przedsiębiorcy	31	16	53	0	31
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	27	17	55	1	413
Uczniowie i studenci	26	7	67	0	39
Bezrobotni	39	21	40	0	96
Gospodynie domowe i inni	32	17	51	0	60
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	43	15	41	0	74
500 tys. - 999 tys.	30	19	51	0	258
1000 tys. - 1499 tys.	30	18	51	0	278
1500 tys. - 1999 tys.	24	18	58	0	173
2000 tys. i powyżej	25	17	58	0	206
Ocena własnych war. mater.					
Złe	35	19	46	0	517
Średnie	25	17	58	0	438
Dobre	18	19	61	2	118
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	28	5	64	3	72
Raz w tygodniu	25	16	58	0	643
Kilka razy w roku	35	22	43	0	271
W ogóle nie uczestniczy	43	28	28	2	87
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	13	10	76	1	238
Zły kierunek	39	17	44	0	674
Trudno powiedzieć	15	30	55	1	163